

148 § LAUSUNTO YMPÄRISTÖMINISTERIÖN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN
ESITYKSEKSI KAAVOITUS- JA RAKENTAMISLAKSI

Ympäristöministeriö pyytää 7.12.2021 mennessä lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta kaavoitus- ja rakentamislakia. Uudella kaavoitus- ja rakentamislakilla on tarkoitus korvata voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki. Lausuntopyynnön kohteena on ympäristöministeriön ehdotus uutta kaavoitus- ja rakentamislakia koskevaksi hallituksen esitysluonnokseksi.

Voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki tuli voimaan vuoden 2000 alussa. Ympäristöministeriön lausuntopyynnön mukaan:

Toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana ja myös näköpiirissä oleva kehitys haastaa uusiin toimiin. Uudella kaavoitus- ja rakentamislakilla parannettaisiin sääntelyn vaikuttavuutta erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, kiertotalouden edistämiseksi, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, rakentamisen laadun parantamiseksi sekä alueidenkäytön ja rakentamisen päätösten ja tietosisällön valtakunnallisen digitaalisuuden mahdollistamiseksi.

Esityksen päätavoitteita ovat hallitusohjelman mukaisesti hiili-neutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen. Tavoitteena on lisäksi muun muassa edistää kaavaprosessin sujuvuutta, vahvistaa kuntien maapolitiikkaa, parantaa ihmisten osallistumismahdollisuuksia, edistää rakentamisen luvissa ja ilmoituksissa yhden luukun periaatetta ja sähköistä asiointia sekä luoda rakennetun ympäristön valtakunnallinen digitaalinen rekisteri ja tietoaalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat.

Uudistuksella on verkkosivut: <https://mrluudistus.fi/>

Lausuntopyynnön liitteenä olevassa kuntaliiton kirjeessä jätetään asiasta eriäviä näkemyksiä. Lausuma on oheismateriaalina. Lausuman yhteenvedossa todetaan:

Lakiluonnos sisältää lukuisia ehdotuksia, jotka tarkoittaisivat kuntien kannalta raskaampia menettelyitä, prosessien hidastumista, selvitysvelvoitteiden laajentumista sekä lisäresurssin tarpeen. Lakiluonnos sisältää myös ehdotuksia, jotka

sääntelyn selkeyttämisen asemesta aiheuttaisivat epäselvyyttä lain soveltamisessa. Lakiluonnoksen kokonaisvaikutuksia kuntakentän toimintaan ja talouteen ei ole huomioitu ja arvioitu asiamukaisesti.

Lakivalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota eri lakiuudistusten yhteisvaikutuksiin ja huolehtia, että valmistelussa noudatetaan hallitusohjelman kirjausta kuntien maapolitiikan vahvistamisesta ja kuntien kaavamonopolin säilyttämisestä. Ehdotetut muutokset vaikeuttaisivat kuntien edellytyksiä huolehtia kesävästä yhdyskuntien kehittämisestä.

Kuntaliiton näkemyksen mukaan nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki on kuntien näkökulmasta edelleen varsin toimiva, eivätkä luonnoksessa esitetyt muutokset yhteisvaikutukseltaan näyttäisi olevan omiaan sitä parantamaan.

Lausumassaan kuntaliitto on kriittinen myös valmisteluprosessia kohtaan:

Kuntaliitto haluaa lausua näkemyksensä jossain määrin poikkeuksellisesta lainvalmisteluprosessista. Huolimatta työryhmävalmistelusta lausuntokierroksella lausunto annetaan ympäristöministeriön lakiluonnoksesta. Lausuntoa ei siten anneta työryhmän työn tuloksesta. Työryhmä ei tule valmistelemaan asettamiskirjeessä sen tehtäväksi annettua ehdotusta uudeksi laiksi, vaan lakiluonnoksen valmistelu jatkuu lausuntokierroksen jälkeen virkatyönä ympäristöministeriössä.

Hallintosäännön 29 §:n mukaan kunnanhallitus antaa lähtökohtaisesti kunnan lausunnot.

Valmistelija: kunnanjohtaja Markus Ojakoski, p. 040 509 4542

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että ympäristöministeriön luonnos hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädäntöä vaikuttaa olevan valmisteltu tavalla, joka ei ole omiaan ottamaan huomioon asiaan liittyviä merkittäviä yhteiskunnallisia tarpeita ja näkemyksiä. Edelleen on ilmeistä, että uudistuksen tavoitteista puuttuu olennaisia tavoitteita, joita sillä olisi pitänyt olla, kuten elinvoiman kehittäminen. Uudistus lisäisi byrokratiaa eikä asetettujen tavoitteiden edistyminen ole luonnoksen perusteella uskottavaa. Jämijärven kunnanhallituksen kanta on, että uudistuksen valmistelu pitää käynnistää alusta tai hylätä uudistus kokonaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen pöytäkirjasta todistaa oikeaksi

Jämijärven kunta, virastossa 18.11.2021

Pöytäkirjanpitäjä Naama Niemi

Keskusarkistinhoitaja

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: